تحلیل

قیمت نفت صعودی شد

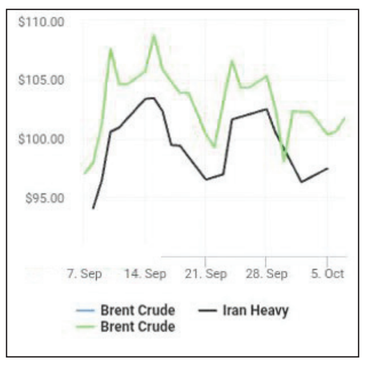

قیمت نفت در معاملات روز چهارشنبه بازار جهانی، تحت تاثیر نزدیک شدن توفان به سمت مناطق نفت‌خیز امریکا و همچنین حملات نیروهای مسلح یمن به عربستان سعودی که نگرانی‌های عرضه را تجدید کرد، افزایش یافت. به گزارش ایسنا، قیمت معاملات آتی نفت برنت با ۹۳ سنت معادل ۰.۹۲ درصد افزایش، به ۱۰۱ دلار و ۵۱ سنت در هر بشکه رسید. قیمت نفت خام وست تگزاس اینترمدیت (WTI) امریکا نیز با ۸۲ سنت معادل ۰.۹۲ درصد افزایش، به ۹۰ دلار و ۲۵ سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص روز سه‌شنبه پس از جبران ضرر اولیه، تغییر اندکی داشتند. نفت برنت با ۲۶ سنت افزایش و شاخص نفت امریکا با یک سنت افزایش بسته شده بود. کارشناسان هواشناسی امریکا روز سه‌شنبه اعلام کردند که توفان در حال شکل گیری در خلیج مکزیک، ظرف دو روز آینده به نخستین توفان دریایی اقیانوس اطلس در سال ۲۰۲۶ تبدیل خواهد شد و احتمالا بر فعالیت تاسیسات تولید نفت و گاز تاثیر خواهد گذاشت. مناطق فراساحلی خلیج مکزیک که در مسیر این توفان قرار دارند، ۱۵ درصد از نفت خام و ۵ درصد از گاز طبیعی امریکا را تامین می‌کنند. تیم واترر، تحلیلگر ارشد شرکت «کی‌سی‌ام ترید» گفت: این توفان «پیچیدگی ناخوشایندی برای بازار نفت خام ایجاد کرده و احتمال اختلال در تولید و پالایش را در زمانی که بازار با مشکلات متعددی در سمت عرضه دست‌به‌گریبان است، افزایش می‌دهد.» این توفان ممکن است بر فعالیت ۶ پالایشگاه تاثیر بگذارد. پالایشگاه‌های واقع در ایالت‌های حاشیه خلیج مکزیک در امریکا، حدود ۵۰ درصد از ظرفیت پالایشی کل این کشور (معادل ۱۸.۲ میلیون بشکه در روز) را به خود اختصاص داده‌اند. منابع بازار روز سه‌شنبه با استناد به داده‌های «موسسه امریکن پترولیوم» (API) اعلام کردند که ذخایر نفت خام و بنزین امریکا در هفته گذشته کاهش یافته، در حالی که ذخایر فرآورده‌های میان تقطیری (مانند گازوئیل و سوخت جت) اندکی افزایش داشته است. ذخایر نفت خام در هفته منتهی به دوم اکتبر، ۲.۰۹ میلیون بشکه کاهش یافت. سخنگوی نیروهای مسلح یمن، از انجام چند عملیات موشکی و پهپادی علیه اهدافی در عربستان سعودی خبر داد و اعلام کرد که این حملات موجب اختلال در فعالیت فرودگاه ملک خالد ریاض و فرودگاه بین‌المللی ابها و وارد آمدن خسارت به پایگاه هوایی خمیس مشیط شده است. بر اساس گزارش رویترز، موکش ساهدو، تحلیلگر ارشد نفت در موسسه «ایکس آنالیستس» در سیدنی، گفت: «احتمالا این حملات و توقف فعالیت پالایشگاه‌ها باعث می‌شود که اختلاف قیمت فرآورده‌های نفتی (کراک اسپرد) بالا بماند و کمبود عرضه به بازار نفت خام نیز سرایت کند. تا زمانی که شاهد کاهش ملموس تنش‌ها نباشیم، قیمت‌ها در سطحی نزدیک به ۱۰۰ دلار باقی خواهند ماند.»

خبر

چالش‌های طرح جدید کارت اضطراری

طرح جدید کارت اضطراری سوخت با هدف تسریع سوخت‌گیری در ۵۴ جایگاه منتخب تهران در حالی آغاز شده که برخی شهروندان و جایگاه‌داران نکاتی را درباره نحوه اجرای آن مطرح کرده‌اند و پیگیری از سخنگوی صنف جایگاه‌داران سوخت کشور و سایر مراجع مربوطه برای دریافت توضیحات، تاکنون به نتیجه نرسیده است. به گزارش ایسنا، طرح شناسه‌دار کردن کارت‌های اضطرار جایگاه‌های سوخت با هدف هوشمندسازی نظام توزیع سوخت، تسهیل فرآیند سوخت‌گیری، کاهش صف‌های انتظار و فراهم کردن زمینه مدیریت بهینه مصرف سوخت، از هفته گذشته در ۵۴ جایگاه منتخب تهران آغاز شد با این حال گزارش‌های دریافتی از برخی شهروندان حاکی از بروز چالش‌هایی در اجرای این طرح است. بر اساس فرآیند جدید، متقاضی می‌تواند با قرار دادن کارت بانکی شخصی خود در دستگاه کارت‌خوان (POS) و پس از احراز هویت، بدون واسطه و از طریق کارت اضطرار جایگاه سوخت‌گیری کند. هدف از اجرای این شیوه از سوی شرکت ملی پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی ایران علاوه بر تسهیل دسترسی به سوخت، افزایش سرعت فرآیند سوخت‌گیری و کاهش تصدی‌گری جایگاه‌داران عنوان شده است. در این فرآیند، هر فرد دارای کارت بانکی معتبر می‌تواند در مدت کوتاهی احراز هویت شده و پس از دریافت رسید خرید، سوخت مورد نیاز خود را دریافت کند. به این ترتیب که ابتدا کارت بانکی در دستگاه کارت‌خوان قرار می‌گیرد و پس از انتخاب میزان دقیق لیتراژ مورد نیاز، متقاضی میزان سوخت را به متصدی جایگاه اعلام می‌کند و پس از وارد کردن رمز کارت بانکی، یک رمز چهاررقمی تولید می‌شود؛ در مرحله بعد کارت سوخت اضطراری جایگاه در دستگاه قرار گرفته و با وارد کردن رمز چهاررقمی، فرآیند سوخت‌گیری انجام می‌شود. با گذشت چند روز از اجرای این طرح، برخی شهروندان در فضای مجازی و همچنین در تماس با ایسنا، گلایه‌هایی را درباره نحوه اجرای آن مطرح کرده‌اند. بر اساس گزارش‌های دریافتی یکی از مشکلات مطرح‌شده زمان‌بر بودن فرآیند دریافت سوخت با کارت اضطراری جایگاه است. موضوعی که به گفته برخی مراجعه‌کنندگان در مواردی سبب افزایش زمان انتظار و شکل‌گیری صف در جایگاه‌ها شده است. این در حالی است که کاهش زمان سوخت‌گیری و صف‌های انتظار از جمله اهداف اعلام‌شده برای اجرای این طرح بوده است. همچنین برخی فعالان و کارکنان جایگاه‌ها نسبت به کاهش میزان فروش و تغییر روند کاری خود ابراز نارضایتی کرده‌اند و از سوی دیگر گزارش‌هایی درباره متصل نبودن برخی کارت‌های بانکی به سامانه دریافت سوخت مطرح شده است. از دیگر مواردی که برخی شهروندان به آن اشاره کرده‌اند، امکان بروز مشکل برای افرادی است که کارت بانکی به همراه ندارند؛ موضوعی که می‌تواند فرآیند دریافت سوخت با کارت اضطراری جایگاه را برای این افراد با معطلی بیشتری همراه کند.

هشدار غول‌های نفتی:

ذخایر نفت جهان تقریبا ته کشیده است

ذخایر قابل دسترس نفت جهان به سطح بحرانی رسیده و کاهش حاشیه امن بازار، فشار صعودی بر قیمت‌ها را افزایش داده است

به گزارش تسنیم، رویترز (چهارشنبه) در گزارشی به نقل از مدیران ارشد صنعت نفت جهان هشدار داد که میزان ذخایر موجود که عملاً در دسترس بازار جهانی است، رو به کاهش گذاشته و این وضعیت بازار را شکننده‌تر کرده و فشار صعودی بر قیمت‌ها وارد کرده است. دولت‌ها و شرکت‌های انرژی برای کاهش فشار ناشی از اختلالات بی‌سابقه عرضه در بازار جهانی نفت طی امسال، بخشی از ذخایر خود را مصرف کرده‌اند؛ اختلالاتی که جنگ‌های خاورمیانه و اوکراین عامل اصلی آن بوده‌اند.

امین ناصر، مدیرعامل شرکت نفت دولتی آرامکو عربستان، در مجمع اطلاعات انرژی در لندن گفت کمتر از ۶ میلیارد بشکه ذخایر تجاری نفت باقی مانده که بخش عمده آن عملاً قابل استفاده نیست و در نتیجه بازار جهانی نفت هم‌اکنون تحت فشار قرار دارد. ناصر افزود از آغاز جنگ خاورمیانه در سال جاری میلادی، بیش از یک میلیارد بشکه نفت عمدتاً از ذخایر تجاری مستقر در خشکی آزاد شده است؛ اقدامی که به گفته وی، آخرین ابزار در اختیار بازار برای مقابله با بحران انرژی بوده است. آژانس بین‌المللی انرژی که نهاد ناظر بر بازار نفت در کشورهای غربی و هماهنگ‌کننده ذخایر راهبردی آنهاست، در حال آماده‌سازی برای آزادسازی ۱۰۰ میلیون بشکه نفت خام و گازوئیل با هدف کاهش فشار ناشی از افزایش شدید قیمت گازوئیل است.

با این حال، مشخص نیست چه میزان از این حجم مربوط به محموله‌هایی باشد که در جریان آزادسازی بی‌سابقه ۴۰۰ میلیون بشکه‌ای ماه مارس اعلام شده بود اما هنوز وارد بازار نشده است. ناصر با اشاره به تصمیم آژانس بین‌المللی انرژی گفت ذخایر نفت به سطح بحرانی رسیده و ۱۰ درصد یا کمتر از آنها عملاً در دسترس است. آژانس بین‌المللی انرژی تقاضای جهانی نفت را حدود ۱۰۲ میلیون بشکه در روز برآورد می‌کند.

مایک ویرث، مدیرعامل شرکت شورون، نیز گفت از بین رفتن حاشیه امن ذخایر نفت، بازار را شکننده‌تر کرده و در نتیجه کف قیمتی نفت را افزایش داده است. مدیران صنعت نفت جهان هشدار داده‌اند آشفتگی این بازار ممکن است تا سال آینده و حتی پس از آن ادامه یابد چراکه پر کردن دوباره ذخایر همزمان با پاسخگویی به تقاضای جهانی ممکن است سال‌ها طول بکشد. بر اساس این گزارش، همه نفت ذخیره‌شده نیز بلافاصله قابل استفاده نیست؛ عواملی مانند باقی‌ماندن نفت در کف مخازن یا خطوط لوله و همچنین مقررات دولت‌ها درباره حداقل ذخایر اضطراری، بخشی از این نفت را از دسترس فوری خارج می‌کند. در عین حال، تقاضای زیادی برای ایجاد ذخایر جدید در سراسر جهان وجود دارد.

ناصر همچنین گفت جهان برای حفظ تعادل بازار در زمستان به صادرات نفت از خاورمیانه از طریق دریا وابسته است چرا که به گفته راسل هاردی، مدیرعامل شرکت تجارت کالاهای ویتول، دیگر ذخایر قابل تخلیه‌ای در غرب باقی نمانده است.

ذخایر راهبردی نفت خام امریکا نیز طبق داده‌های وزارت انرژی این کشور در پایین‌ترین سطح از اکتبر ۱۹۸۲ قرار دارد.

ذخایر گاز طبیعی جهان نیز کاهش یافته و بازار را در برابر جهش قیمت‌ها آسیب‌پذیر کرده است. مدیرعامل شرکت پتروناس هشدار داد اگر ذخایر گاز به حداقل برسد، یک زمستان سخت می‌تواند در سه‌ماهه نخست ۲۰۲۷ بازار گاز را با بحران شدیدی مواجه کند.

ال‌نینو ناجی آب ایران نمی‌شود

رییس موسسه تحقیقات آب: پیش‌بینی می‌شود به علت پدیده ال‌نینو بارش‌ها در فصل پاییز ۳۰ تا ۷۰ درصد افزایش یابد.

به گزارش تسنیم؛ ال‌نینو یک پدیده اقلیمی است که بر اثر گرم‌تر شدن غیرعادی سطح آب در بخش‌هایی از اقیانوس آرام استوایی شکل می‌گیرد و می‌تواند الگوهای معمول دما و بارش را در مناطق مختلف جهان تغییر دهد. اثرات این پدیده در همه مناطق یکسان نیست و با توجه به شرایط جوی و اقلیمی هر منطقه می‌تواند متفاوت باشد. در ایران نیز ال‌نینو می‌تواند با تغییر احتمال وقوع و الگوی بارش همراه باشد، اما به گفته کارشناسان، ارتباط آن با میزان بارش کشور قطعی و مستقیم نیست و نمی‌توان صرفاً بر اساس وقوع ال‌نینو، افزایش بارش یا پایان خشکسالی را پیش‌بینی کرد.

محمدرضا کاویان‌پور رییس موسسه تحقیقات آب در خصوص پدیده ال‌نینو و تاثیر آن بر بارش‌ها و وضعیت آبی ایران در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم گفت: بر اساس پیش‌بینی‌های موجود، انتظار می‌رود بارش در بخش‌هایی از کشور در فصل پاییز حدود ۳۰ تا ۷۰ درصد بیشتر از نرمال باشد و احتمال افزایش بارش در مناطق غربی زاگرس، به‌ویژه حوضه‌های کارون و کرخه، بیشتر است؛ با این حال، افزایش بارش لزوماً به معنای افزایش متناسب منابع آب قابل استفاده نیست. رییس موسسه تحقیقات آب افزود: در صورت تحقق این شرایط، می‌توان انتظار داشت رواناب و ورودی به برخی سدهای این مناطق نیز افزایش پیدا کند، اما در شرایطی که احتمال وقوع بارش‌های شدید و کوتاه‌مدت وجود دارد، بخشی از بارش می‌تواند به صورت سیلاب ظاهر شود و فرصت کافی برای نفوذ و ذخیره‌سازی طبیعی یا مخزنی فراهم نشود. وی با تأکید بر اینکه موضوع اصلی صرفاً ظرفیت مخازن نیست، گفت: مدیریت همزمان ریسک سیلاب، ذخیره آب و تولید انرژی در چنین شرایطی اهمیت ویژه‌ای دارد. کاویان‌پور با اشاره به وضعیت فعلی ذخایر سدهای کشور اظهار کرد: سطح فعلی ذخایر در بسیاری از مخازن پایین است و این موضوع از یک جهت می‌تواند فضای بیشتری برای کنترل بخشی از سیلاب ایجاد کند، اما از جهت دیگر نشان‌دهنده آسیب‌پذیری منابع آب کشور و ضرورت استفاده بسیار حساب‌شده از ظرفیت مخازن است. رییس موسسه تحقیقات آب تصریح کرد: بنابراین نمی‌توان صرفاً با اتکا به وقوع یک دوره پربارش، موضوع مدیریت منابع آب را حل‌شده تلقی کرد و مدیریت توأمان آب و انرژی و بهره‌برداری هوشمندانه از مخازن در چنین شرایطی اهمیت ویژه‌ای دارد. وی در ادامه با اشاره به اثر احتمالی ال‌نینو بر منابع آب کشور گفت: در تحلیل اثر ال‌نینو بر منابع آب کشور، صرفاً نباید به مقدار بارش توجه کرد؛ بلکه نوع، زمان، شدت و پراکنش مکانی بارش نیز اهمیت بسیار زیادی دارد.

کاویان‌پور افزود: شرایط اقلیمی امروز با گذشته یکسان نیست و افزایش دما یکی از عواملی است که می‌تواند الگوی بارش و تبدیل بارش به رواناب را تحت تأثیر قرار دهد. وی ادامه داد: بر اساس برآوردهای فعلی، دما در دوره مورد بررسی می‌تواند حدود یک تا دو درجه سانتی‌گراد بالاتر از نرمال باشد. افزایش دما می‌تواند موجب افزایش تبخیر و همچنین افزایش تقاضای آب، به‌ویژه در بخش کشاورزی شود. رییس موسسه تحقیقات آب با اشاره به پیش‌بینی وضعیت بارش در زمستان گفت: در شرایط فعلی، پیش‌بینی‌ها برای زمستان در مجموع در محدوده نرمال قرار دارند و بنابراین نباید صرفاً بر اساس افزایش بارش پاییز، انتظار یک دوره ترسالی پایدار در تمام سال داشت. وی افزود: اگر بخشی از بارش‌های موثر به‌جای برف به‌صورت باران در ارتفاعات رخ دهد، ممکن است ذخیره برفی کاهش پیدا کند و در نتیجه الگوی زمانی تأمین آب نیز تغییر کند.

کاویان‌پور تأکید کرد: حتی در صورت افزایش بارش، باید توجه داشت که افزایش بارش الزاماً معادل افزایش پایدار منابع آب قابل دسترس نیست.

وی با اشاره به اقدامات موسسه تحقیقات آب در زمینه پیش‌بینی داده‌محور و استفاده از هوش مصنوعی اظهار کرد: موسسه تحقیقات آب در سال‌های اخیر فعالیت‌های قابل توجهی در زمینه پیش‌بینی داده‌محور و استفاده از روش‌های هوش مصنوعی برای پیش‌بینی جریان‌های ورودی انجام داده است. رییس موسسه تحقیقات آب گفت: در حال حاضر، پیش‌بینی جریان ورودی به ۳۰ سد مهم کشور تا افق شش‌ماهه انجام می‌شود که می‌تواند ابزار مهمی برای برنامه‌ریزی و مدیریت منابع آب و بهره‌برداری از مخازن باشد.

کاویان‌پور با تأکید بر تفاوت میان پیش‌بینی جریان رودخانه و پیش‌بینی دقیق مکان و زمان یک بارش حدی گفت: پیش‌بینی دقیق بارش‌های حدی از نظر مکانی و زمانی همچنان یکی از چالش‌های مهم علوم جوی است و عدم قطعیت در مقیاس‌های محلی، به‌ویژه برای بارش‌های رگباری و کوتاه‌مدت، قابل توجه است. وی افزود: بنابراین رویکرد مناسب این است که از مدل‌های هوش مصنوعی و داده‌محور در کنار مدل‌های هواشناسی و هیدرولوژیکی استفاده شود تا بتوان احتمال وقوع، شدت و پیامدهای یک رویداد را با دقت بیشتری برآورد کرد. رییس موسسه تحقیقات آب ادامه داد: هدف، حذف کامل عدم قطعیت نیست، بلکه کاهش آن و تبدیل پیش‌بینی‌ها به اطلاعات قابل استفاده برای تصمیم‌گیری مدیران سدها و سایر مصرف‌کنندگان آب است. کاویان‌پور گفت: تجربیات و مقایسه انجام‌شده بین سامانه‌های بارشی اتفاق‌افتاده و پیش‌بینی سامانه‌های بارشی، کارکرد قابل قبول سامانه‌های پیش‌بینی توسعه‌یافته در موسسه تحقیقات آب را تأیید می‌کند. وی در ادامه با تأکید بر اینکه نباید ال‌نینو را «ناجی آب» یا راه‌حل کم‌آبی بلندمدت کشور در نظر گرفت، اظهار کرد: ال‌نینو یک عامل اقلیمی است که می‌تواند احتمال تغییر در الگوی بارش را افزایش دهد، اما اثر آن در همه مناطق و در تمام سال‌ها یکسان نیست و حتی در برخی سال‌های همراه با ال‌نینو نیز در ایران شرایط خشکسالی رخ داده است. کاویان‌پور افزود: این پدیده در محدوده اقیانوس آرام استوایی و با فاصله بسیار زیاد از ایران اتفاق می‌افتد و بنابراین اثرات آن در کشور قطعی نیست و بر اساس ارزیابی‌های آماری مورد توجه قرار می‌گیرد. رییس موسسه تحقیقات آب با تأکید بر ضرورت برنامه‌ریزی سناریومحور گفت: برنامه‌ریزی منابع آب باید بر مبنای سناریوهای مختلف انجام شود و سناریوی بدبینانه نیز همواره در نظر گرفته شود. وی افزود: به‌خصوص در بخش‌های شرب و کشاورزی، تصمیم‌گیری نباید صرفاً بر اساس احتمال افزایش بارش در یک فصل انجام شود. کاویان‌پور همچنین با اشاره به نقش افزایش دما در خنثی شدن بخشی از اثر افزایش بارش گفت: اگر دما حدود یک درجه افزایش یابد، تبخیر و نیاز آبی نیز افزایش پیدا می‌کند و در نتیجه بخشی از منابع آب اضافی ممکن است صرف افزایش تقاضای آب شود. وی در پایان خاطرنشان کرد: حتی اگر پاییز پربارش‌تری داشته باشیم، نمی‌توان آن را به معنای حل مشکل کم‌آبی بلندمدت کشور تلقی کرد. رویکرد صحیح، استفاده از فرصت بارش‌های مناسب برای تقویت ذخایر، همزمان با حفظ آمادگی برای سناریوهای خشک و حرکت به سمت مدیریت ریسک و برنامه‌ریزی مبتنی بر سناریو است.

ذخایر سوخت نیروگاهی کشور در وضعیت مطلوب

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی از بهبود وضعیت ذخایر سوخت نیروگاهی کشور و رسیدن آن به ۹۰ درصد خبر داد و آن را پشتوانه خوبی برای فصل سرد سال دانست. به گزارش ایسنا، همه‌ساله وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه از جمله شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در آستانه فصل سرد برای تامین پایدار انرژی و کاهش ناترازی در زمستان اقداماتی را در دستور کار قرار می‌دهند. وضعیت سوخت زمستانی با توجه به شرایط ایجاد شده پس از جنگ و محدودیت‌های موجود، نیازمند برنامه‌ریزی و همکاری همه بخش‌هاست و شرکت‌های مرتبط در حوزه نفت و پالایش و پخش باید با آغاز فصل سرد جهت تأمین سوخت نیروگاه‌ها برنامه‌ریزی مستمری داشته باشند تا ذخایر در طول فصل سرد سال در سطح مطلوب باقی بماند.

در همین راستا، صادق عظیمی‌فر - مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در یک گفت‌وگوی خبری اظهار کرد: در بحث وضعیت تأمین سوخت نیروگاه‌ها توانستیم ذخایر سوخت نیروگاهی را به ۹۰ درصد برسانیم. وی گفت: هم‌اکنون حدود ۳.۲ میلیارد لیتر ذخیره نفت و گاز نیروگاهی در اختیار داریم که پشتوانه خوبی برای فصل سرد سال است. مصرف بنزین نیز در بازه اجرای طرح، در مقایسه با بازه مشابه پارسال حدود ۳ درصد کاهش داشته است. وی افزود: این موضوع نشان می‌دهد با اعمال اصلاحات تدریجی و گام‌به‌گام می‌توان هم مصرف را به‌صورت تدریجی اصلاح کرد و هم رفتار مصرف‌کنندگان را به سمت استفاده از سوخت‌های جایگزین سوق داد. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران ادامه داد: امیدواریم با مجموع اقدام‌های طراحی‌شده در بخش‌های مختلف و راهبری کارگروه بهینه‌سازی وزارت کشور، بتوانیم زمستان امسال را نیز با موفقیت پشت سر بگذاریم. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه مجموعه‌ای از طرح‌ها برای مدیریت و شفاف‌سازی مصرف سوخت طراحی شده است، گفت: این طرح‌ها در فازهای مختلف اجرا و از آنها بازخورد گرفته می‌شود و متناسب با بازخوردهای دریافت‌شده، ایرادها برطرف و سپس طرح به جامعه آماری بزرگ‌تر تسری داده می‌شود. این یک رویه علمی در دنیاست. عظیمی‌فر درباره کارت‌های اضطراری جایگاه‌های سوخت بیان کرد: اکنون حدود ۴۰ درصد مصرف بنزین کشور با کارت اضطراری جایگاه‌ها انجام می‌شود که این موضوع دو ایراد اساسی دارد. نخست اینکه کارت اضطراری در اختیار جایگاه‌دار یا متصدی جایگاه است و مردم هنگام مراجعه به جایگاه، بیشتر باید این کارت را از جایگاه‌دار دریافت کنند که نوعی تصدی‌گری ایجاد کرده است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران دومین ایراد را نبود شفافیت در سوخت‌گیری دانست و گفت: مشخص نیست چه فردی و چه مقدار سوخت‌گیری کرده است و همین موضوع می‌تواند منشأ انحراف باشد. عظیمی‌فر با تأکید بر نقش مدیریت مصرف در عبور از فصل سرد بیان کرد: تحقق این هدف منوط به این است که همه بخش‌ها، از جمله بخش خانگی و صنعتی، در حوزه مصرف گاز بهینه‌سازی و مدیریت مصرف را جدی بگیرند. برآورد ما این است که فقط با ۱۰ درصد بهینه‌سازی و مدیریت مصرف می‌توان تأمین پایدار گاز بخش‌های مختلف را محقق کرد. وی درباره اقدام‌ها برای رفع این چالش‌ها گفت: برای حل مساله تصدی‌گری در کارت‌های جایگاه که اختیار را از مردم گرفته و به متصدی جایگاه داده است و همچنین رفع مشکل نبود شفافیت در سوخت‌گیری، طرح‌های مختلفی در حال اجراست که به‌صورت آزمایشی دنبال می‌شوند. یکی از این طرح‌ها، شناسه‌دار کردن کارت‌های اضطراری جایگاه‌هاست که البته یکی دو ایراد دارد و در مرحله آزمایشی در حال برطرف‌شدن است.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تأکید کرد: اگر قرار باشد طرحی در حوزه سوخت‌گیری در جایگاه‌ها اجرا و به کل کشور تسری داده شود، بی‌شک رضایت مصرف‌کنندگان و تجربه کاربری در آن لحاظ می‌شود و تلاش می‌کنیم سوخت‌گیری برای مردم آسان‌تر شود. عظیمی‌فر ادامه داد: در عین حال، این طرح‌ها کمک می‌کنند سوخت‌گیری شفاف و داده‌های مربوط به آن جمع‌آوری شود تا در صورت وجود انحراف، امکان شناسایی و مقابله با آن فراهم شود. وی با اشاره به تجربه استفاده از دوربین‌های پلاک‌خوان در جایگاه‌های سوخت گفت: در یک نمونه، مشخص شد یک خودرو طی بازه‌ای دو تا سه هفته‌ای، نزدیک به ۷۰ بار از کارت آزاد جایگاه سوخت‌گیری کرده است. ازاین‌رو، با استفاده از ابزارهای هوشمند و روش‌های داده‌محور برای نظارت بر عرضه سوخت می‌توان انحراف‌ها را شناسایی و از آنها پیشگیری کرد. وی با اشاره به اختلاف قابل توجه قیمت سوخت در داخل و کشورهای همسایه بیان کرد: سوختی که با یارانه‌های سنگین عرضه می‌شود، در کشورهای همسایه ممکن است با قیمت بسیار بالاتری خریداری شود؛ برای نمونه، هر لیتر بنزین در برخی کشورهای همسایه حدود ۳۰۰ هزار تومان خریداری می‌شود، در حالی که نرخ آزاد آن در داخل ۱۰ هزار تومان است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تأکید کرد: بنابراین اگر سوخت یارانه‌ای منحرف شود، این منابع از جیب مردم خارج و نصیب فرد سوءاستفاده‌کننده می‌شود. عظیمی‌فر با اشاره به انجام اقدام‌ها برای مقابله با قاچاق و انحراف سوخت گفت: ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز اعلام کرده است که بیشتر انحراف سوخت در حوزه نفت‌گاز است و ما با اقدام‌هایی که انجام داده‌ایم، توانسته‌ایم مصرف نفت‌گاز را نسبت به سال ۱۴۰۳ حدود ۶ درصد کاهش دهیم و کشور از واردکننده به صادرکننده نفت‌گاز تبدیل شود.

مصرف سی‌ان‌جی افزایش یافت

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران درباره تأثیر اجرای نرخ سوم بنزین بر الگوی مصرف سوخت گفت: در حوزه سی‌ان‌جی، شاهد رشد حدود ۱۲ درصدی مصرف بوده‌ایم. به گزارش ایلنا از وزارت نفت، محمدصادق عظیمی‌فر بیان کرد: مصرف بنزین نیز در بازه اجرای طرح، در مقایسه با بازه مشابه پارسال حدود ۳ درصد کاهش داشته است. وی ادامه داد: این موضوع نشان می‌دهد با اعمال اصلاحات تدریجی و گام‌به‌گام می‌توان هم مصرف را به‌صورت تدریجی اصلاح کرد و هم رفتار مصرف‌کنندگان را به سمت استفاده از سوخت‌های جایگزین سوق داد. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه مجموعه‌ای از طرح‌ها برای مدیریت و شفاف‌سازی مصرف سوخت طراحی شده است، گفت: این طرح‌ها در فازهای مختلف اجرا و از آنها بازخورد گرفته می‌شود و متناسب با بازخوردهای دریافت‌شده، ایرادها برطرف و سپس طرح به جامعه آماری بزرگ‌تر تسری داده می‌شود. این یک رویه علمی در دنیاست. عظیمی‌فر درباره کارت‌های اضطراری جایگاه‌های سوخت بیان کرد: اکنون حدود ۴۰ درصد مصرف بنزین کشور با کارت اضطراری جایگاه‌ها انجام می‌شود که این موضوع دو ایراد اساسی دارد. وی توضیح داد: نخست اینکه کارت اضطراری در اختیار جایگاه‌دار یا متصدی جایگاه است و مردم هنگام مراجعه به جایگاه، بیشتر باید این کارت را از جایگاه‌دار دریافت کنند که نوعی تصدی‌گری ایجاد کرده است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران دومین ایراد را نبود شفافیت در سوخت‌گیری دانست و گفت: مشخص نیست چه فردی و چه مقدار سوخت‌گیری کرده است و همین موضوع می‌تواند منشأ انحراف باشد. عظیمی‌فر درباره شرایط مخازن سوخت نیروگاهی گفت: با توجه به تشدید ناترازی گاز در زمستان امسال به‌دلیل آسیب‌های واردشده به تأسیسات گازی در جنگ، تأمین سوخت مایع نیروگاه‌ها از راهکارهای پایداری شبکه برق کشور در فصل سرد است. وی با تاکید بر هم‌افزایی بین وزارت نفت و وزارت نیرو افزود: نفت‌گاز نیروگاهی ذخیره شده، پشتوانه مناسبی برای ورود به فصل سرد به شمار می‌رود. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران ادامه داد: امیدواریم با مجموع اقدام‌های طراحی‌شده در بخش‌های مختلف و راهبری کارگروه بهینه‌سازی وزارت کشور، بتوانیم زمستان امسال را نیز با موفقیت پشت سر بگذاریم. عظیمی‌فر با تأکید بر نقش مدیریت مصرف در عبور از فصل سرد بیان کرد: تحقق این هدف منوط به این است که همه بخش‌ها، از جمله بخش خانگی و صنعتی، در حوزه مصرف گاز بهینه‌سازی و مدیریت مصرف را جدی بگیرند. برآورد ما این است که فقط با ۱۰ درصد بهینه‌سازی و مدیریت مصرف می‌توان تأمین پایدار گاز بخش‌های مختلف را محقق کرد.

وی درباره اقدام‌های انجام‌شده برای رفع این چالش‌ها گفت: برای حل مساله تصدی‌گری در کارت‌های جایگاه که اختیار را از مردم گرفته و به متصدی جایگاه داده است و همچنین رفع مشکل نبود شفافیت در سوخت‌گیری، طرح‌های مختلفی در حال اجراست که به‌صورت آزمایشی دنبال می‌شوند. یکی از این طرح‌ها، شناسه‌دار کردن کارت‌های اضطراری جایگاه‌هاست که البته یکی، دو ایراد دارد و در مرحله آزمایشی در حال برطرف شدن است.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تأکید کرد: اگر قرار باشد طرحی در حوزه سوخت‌گیری در جایگاه‌ها اجرا و به سطح کشور تسری داده شود، بی‌شک رضایت مصرف‌کنندگان و تجربه کاربری در آن لحاظ می‌شود و تلاش می‌کنیم سوخت‌گیری برای مردم آسان‌تر شود.

عظیمی‌فر ادامه داد: در عین حال، این طرح‌ها کمک می‌کنند سوخت‌گیری شفاف و داده‌های مربوط به آن جمع‌آوری شود تا در صورت وجود انحراف، امکان شناسایی و مقابله با آن فراهم شود. وی با اشاره به تجربه استفاده از دوربین‌های پلاک‌خوان در جایگاه‌های سوخت گفت: در یک نمونه، مشخص شد یک خودرو طی بازه‌ای دو تا سه هفته‌ای، نزدیک به ۷۰ بار از کارت آزاد جایگاه سوخت‌گیری کرده است. ازاین‌رو، با استفاده از ابزارهای هوشمند و روش‌های داده‌محور برای نظارت بر عرضه سوخت می‌توان انحراف‌ها را شناسایی و از آنها پیشگیری کرد. وی با اشاره به اختلاف قابل توجه قیمت سوخت در داخل و کشورهای همسایه بیان کرد: سوختی که با یارانه‌های سنگین عرضه می‌شود، در کشورهای همسایه ممکن است با قیمت بسیار بالاتری خریداری شود؛ برای نمونه، هر لیتر بنزین در برخی کشورهای همسایه حدود ۳۰۰ هزار تومان خریداری می‌شود، در حالی که نرخ آزاد آن در داخل ۱۰ هزار تومان است.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تأکید کرد: بنابراین اگر سوخت یارانه‌ای منحرف شود، این منابع از جیب مردم خارج و نصیب فرد سوءاستفاده‌کننده می‌شود. عظیمی‌فر با اشاره به اقدام‌های انجام‌شده برای مقابله با قاچاق و انحراف سوخت گفت: ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز اعلام کرده است که بیشتر انحراف سوخت در حوزه نفت‌گاز است و ما با اقدام‌هایی که انجام داده‌ایم، توانسته‌ایم مصرف نفت‌گاز را نسبت به سال ۱۴۰۳ حدود ۶ درصد کاهش دهیم و کشور از واردکننده به صادرکننده نفت‌گاز تبدیل شود.

خبر

واکنش پاک‌نژاد به ادعای ترامپ؛ فروش نفت در شرایط محاصره هم ادامه داشت

وزیر پیشین نفت تأکید کرد که استعفایش هیچ ارتباطی با ادعاهای ترامپ در مورد فروش نفت نداشته است. به گزارش تسنیم، محسن پاک‌نژاد، وزیر پیشین نفت، در واکنش به ادعاهای اخیر دونالد ترامپ درباره استعفای خود، تأکید کرد که استعفایش هیچ ارتباطی با این ادعاها نداشته است. ترامپ دیشب از استعفای وزیر نفت ایران دستاوردسازی کرد و گفت: وزیر نفت ایران استعفا داد و گفت این کشور نه اقتصاد دارد، نه نفت، نه هیچ چیز. پاک‌نژاد در پاسخ به این ادعا، عنوان کرد: استعفای من هیچ ارتباطی با ادعاهای شب گذشته ترامپ ندارد. پاک‌نژاد، سرباز وطن و یکی از میلیون‌ها جان‌فدای ایران عزیز است. وی افزود: اگرچه تنها چند ماه پس از تصدی وزارت نفت از سوی دشمن شماره یک مردم ایران تحریم شدم، اما به لطف خدا، فرآیند تولید و صدور نفت ایران با همت کارکنان غیور صنعت نفت حتی در شرایط تحریم و محاصره هم ادامه یافت. وزیر پیشین نفت در ادامه با اشاره به ادعاهای مطرح‌شده، تصریح کرد: ضربه سختی خورده‌اند، طبیعی است به طرح اینگونه ادعاهای دروغین پناه ببرند.

ادامه از صفحه اول

جنگ ترامپ، فشار خارجی و ضعف‌های داخلی

فشار اقتصادی و ادعاهایی درباره فروپاشی اقتصاد ایران، در کنار دیگر ابزارهای سیاسی و تبلیغاتی می‌تواند برای ایجاد تصویری از قدرت و موفقیت دولت امریکا مورد استفاده قرار گیرد. البته تحلیل این جنگ روانی به معنای نادیده گرفتن فشارهای واقعی واردشده بر اقتصاد ایران نیست. بخشی از فشارهایی که امروز بر اقتصاد کشور وارد می‌شود، ناشی از عملیات خارجی و شرایط جنگی است و طبیعی است که در چنین شرایطی، طرف مقابل از ابزارهای مختلف برای به چالش کشیدن اقتصاد ایران استفاده کند. یکی از این ابزارها، فشار بر مسیرهای تجارت خارجی و منابع ارزی کشور است. محاصره دریایی و تلاش برای محدود کردن صادرات نفت ایران، از جمله اقداماتی است که مستقیما می‌تواند بر توان درآمدزایی اقتصاد اثر بگذارد. کاهش دسترسی به منابع ارزی، محدودشدن صادرات و دشوارتر شدن تجارت خارجی، طبیعتاً فشارهایی را به اقتصاد وارد می‌کند که نمی‌توان آنها را صرفاً با متغیرهای داخلی توضیح داد. اما در کنار این فشار خارجی، بخشی از مشکلات نیز به ضعف‌های داخلی اقتصاد بازمی‌گردد. این بخش اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا فشار خارجی زمانی می‌تواند اثر شدیدتری ایجاد کند که اقتصاد داخلی از قبل با ناترازی و ضعف مواجه باشد. یکی از این مسائل، رشد خارج از کنترل نقدینگی در چند ماه گذشته عنوان شده است. افزایش شدید پایه پولی و نابسامانی در هدایت نقدینگی نیز از دیگر مشکلاتی است که در شرایط فعلی می‌تواند آسیب‌پذیری اقتصاد را افزایش دهد. در واقع، مساله تنها میزان نقدینگی موجود در اقتصاد نیست، بلکه مسیر حرکت این منابع نیز اهمیت دارد. اگر نقدینگی به سمت فعالیت‌های مولد اقتصادی هدایت نشود و به جای تولید و سرمایه‌گذاری، وارد بازارهای دارایی و فعالیت‌های سوداگرانه شود، می‌تواند فشار بیشتری بر بازارها وارد کند. انحراف نقدینگی به سمت سفته‌بازی و فعالیت‌های سوداگرانه، چه از سوی اشخاص حقیقی و چه اشخاص حقوقی، یکی از همین مشکلات است. در شرایطی که اقتصاد با فشار خارجی مواجه است، منابع مالی که می‌توانند در مسیر تولید و فعالیت اقتصادی قرار بگیرند، در صورت حرکت به سمت فعالیت‌های غیرمولد می‌توانند به عاملی برای تشدید بی‌ثباتی تبدیل شوند. از این منظر، اقتصاد ایران امروز با دو دسته فشار همزمان مواجه است: بخشی از فشارها از بیرون و در قالب جنگ اقتصادی، محدودیت تجارت، محاصره و تلاش برای کاهش درآمدهای ارزی وارد می‌شود و بخشی دیگر به ضعف‌ها و ناترازی‌های داخلی مربوط است. بنابراین مقابله با جنگ اقتصادی تنها به واکنش در برابر فشار خارجی محدود نمی‌شود. همزمان باید نقاط ضعف داخلی اقتصاد نیز مورد توجه قرار گیرد. کنترل رشد نقدینگی، اصلاح پایه پولی و بهبود نحوه هدایت منابع مالی می‌تواند در کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد در برابر فشارهای بیرونی اهمیت داشته باشد.

رشد بورس واقعی است یا تورمی؟

از همین منظر، سرمایه‌گذاران نیز باید نگاه خود را به بازار سرمایه تغییر دهند. ورود مستقیم و هیجانی به سهام، به خصوص برای افرادی که تخصص و زمان کافی برای تحلیل ندارند، می‌تواند ریسک بالایی داشته باشد. خوشبختانه امروز ابزارهای متنوعی برای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار وجود دارد؛ از صندوق‌های بخشی و اهرمی گرفته تا سبدگردان‌ها و سایر ابزارهای مالی که می‌توانند امکان حضور حرفه‌ای‌تر و مدیریت‌شده‌تر سرمایه‌گذاران را فراهم کنند. در نهایت، بورس تهران پس از حدود شش سال رکود و روند نزولی، اکنون نشانه‌هایی از تغییر فاز را بروز داده است. البته این تغییر به معنای حذف تمام ریسک‌ها نیست و همچنان متغیرهای سیاسی، اقتصادی و سیاستگذاری می‌توانند مسیر بازار را تحت تاثیر قرار دهند. اما تفاوت مهم اینجاست که در شرایط فعلی، بخشی از نقدینگی با نگاه بنیادی‌تر در بازار حرکت می‌کند و همین مساله می‌تواند زمینه‌ساز تداوم رونق باشد. در کنار تمام این موارد، یک مساله دیگر نیز نیازمند توجه جدی نهاد ناظر است؛ نحوه تخصیص اعتبار توسط برخی کارگزاری‌ها به سهامداران حقیقی. اگر در فرآیند تخصیص اعتبار میان مشتریان تبعیضی وجود داشته باشد، این موضوع با هدف توسعه مشارکت عمومی در بازار سرمایه سازگار نیست و باید مورد بررسی قرار گیرد. بازار سرمایه برای عبور از دوره‌های رکود و حرکت به سمت رونق پایدار، بیش از هر چیز به اعتماد، شفافیت و رفتار عادلانه با سرمایه‌گذاران نیاز دارد.

بنابراین شاید بهتر باشد در تحلیل وضعیت امروز بورس، به جای آنکه صرفاً از «رشد بازار» سخن بگوییم، از «رشد اسمی بازار در مسیر شکل‌گیری رونق واقعی» صحبت کنیم. بورس هنوز فاصله زیادی با ارزش واقعی خود دارد و اگر نقدینگی هوشمندانه میان صنایع گردش کند، سودآوری شرکت‌ها بهبود یابد و سیاستگذار نیز از ایجاد ریسک‌های غیرضروری پرهیز کند، می‌توان امیدوار بود که این بار رشد بازار نه صرفاً روی تابلو، بلکه در ارزش واقعی دارایی سهامداران نیز خود را نشان دهد.